

Obsah

Předmluva k prvnímu českému vydání	6
---	----------

Slovo úvodem	8
---------------------	----------

Užitečnost včelaření	12
-----------------------------	-----------

Přínosy včelaření	14
--------------------------	-----------

Nepřavdy	14
----------	----

Pravda	15
--------	----

Včelaření je dobrá škola	15
---------------------------------	-----------

Včela	18
--------------	-----------

Místo včely v přírodě	18
-----------------------	----

Složení včelího společenství	21
------------------------------	----

Srovnání velikostí	21
--------------------	----

Porovnání vývoje	21
------------------	----

Matka	22
--------------	-----------

Jméno matky	22
-------------	----

Počet královen	22
----------------	----

Vzájemná nevraživost královen	23
-------------------------------	----

Ztráta matky	23
--------------	----

Následky ztráty matky	23
-----------------------	----

Důležitost královny	23
---------------------	----

Délka života královny	24
-----------------------	----

Věk královny	24
--------------	----

Autorita královny	24
-------------------	----

Nedostatky královny	24
---------------------	----

Povaha královny	25
-----------------	----

Vzhled královny	25
-----------------	----

Jak nalézt královnu	25
---------------------	----

Jak se ujistit, že je královna přítomna	26
---	----

Pach královny	26
---------------	----

Samečci	26
----------------	-----------

Název samečků	26
---------------	----

Zvláštnosti samečků	26
---------------------	----

Pach samečků	26
--------------	----

Chování samečků	26
-----------------	----

Počet samečků	26
---------------	----

Úloha samečků	26
---------------	----

Délka života samečků	27
----------------------	----

Přítomnost samečků	27
--------------------	----

Dělnice	27
----------------	-----------

Úloha dělnic	27
--------------	----

Doba výletu z úlu	27
-------------------	----

Několik čísel	28
---------------	----

Délka života dělnic	28
---------------------	----

Chování dělnic	28
----------------	----

Polymorfie včel	28
-----------------	----

Co je vidět v okolí včelnice	29
-------------------------------------	-----------

Nektar	29
--------	----

Pyl	30
-----	----

Propolis	30
----------	----

Voda	30
------	----

Co je vidět na česně úlu	31
---------------------------------	-----------

Trubci	31
--------	----

Dělnice	31
---------	----

Strážkyně	31
-----------	----

Větrající včely	31
-----------------	----

Uklízečky	31
-----------	----

Létavky	31
Orientační prolet	32
Včelí brada	32

Co je vidět uvnitř úlu 33

Plástve	33
Buňky	33
Obyvatelé	34

Nesnáze včelaření 36

Včelaření bez žihadel	36
-----------------------	----

Výběr úlu 39

Nezkoušejte experimentovat	39
Nedůvěřujte cizím radám	39

Hodnota mých rad 41

Nejlepší úl 41

Vědecké včelaření	41
Produktivní včelaření	42
Argumenty	42
Počet systémů	42

Dadantův úl 43

Jeho obliba	43
Rozměry	44
Rámek	44
Voskové mezistěny	45
Osidlování	46
Krycí prkénka	47
Polštář	47
Jarní prohlídka	47
Rozšiřování	48
Zásoby	49

Voirnotův úl 49

Rozměry	50
Výška a tvar	50
Rozšiřování	50
Osidlování a zásoby	50

Layensův úl 51

Rámek	51
Osidlování a zásoby	51
Rozšíření	52
Pozorování	52

Kombinovaný úl 52

Včelaření bez principů	52
Logické včelaření	53

Košnice 54

Příznivci	54
Jejich metody	54
Dobry postup	55
Bud'me moudří	55

Původ lidového úlu 57

Stavba lidového úlu

s pevnými plástvemi 60

Lepidlo z mouky	62
Pozorování	65

Proč lidový úl? 67

Nohy	67
Úlové dno	69
Plodiště	70
Plástve	71
Tělo úlu	73

Stěny	74
Střecha	75
Plátno	76
Polštář	76
Větrání	77
Česnový uzávěr	78
Horní loučky	78

První závěry 79

Včelaření je řemeslo	79
Nepočítejme s celní ochranou	79
Usilujme o ekonomický přístup	79
Ekonomičnost díky konstrukci	79
Ekonomičnost díky rozměrům	80
Ekonomičnost díky hygieně	80

Nástroje 80

Dýmák	80
Smetáček	81
Závoj	82
Stojan	83
Rozpěrák	84
Bedna na nářadí	84
Speciální krmítko	84
Jarní a letní krmítko	86
Nůž na odvíčkování	86
Medomet	86
Volba medometu	87
Praktický medomet	88
Koš pro odvíčkování a vytáčení	88
Odvíčkovací stojan	89
Rukavice	89
Napajedlo	89

Včelnice 90

Orientace	90
Rozměry	90
Vzdálenosti	91
Důležité	91
Rozmístění	91
Výsadba	92

Včelařské zákonodárství 93

Vlastnictví úlů	93
Vlastnictví rojů	93
Stěhování včel	93
Nehody	93

Medonosné rostliny 93

Nákup včelstev 94

Včelstva od chovatelů	96
Doba nákupu	96
Hmotnost roje	96
Královna	97
Plemena včel	97
Cena	99
Velká chyba	99
Oddělky	99
Přirozené roje	100
Košnice	100
Slabé roje	100
Oddělky	101
Období	101
Objem	101
Hmotnost	101
Cena	101
Zabalení	101

Přeprava	102
Umístění košnice	102
Doplňování zásob	103
Zabydlování úlu včelami zachráněnými před vysířením	103
Divoce žijící včelstva	104

Příprava úlu 105

První postup	105
Druhý postup	105
Třetí postup	107
Čtvrtý postup	107
<i>První metoda</i>	107
<i>Druhá metoda</i>	108

Včelařské úkony 108

Pomocník	109
Bedna s nářadím	109
Stojany	109
Závoj	109
Dýmák	109
Ticho	110
Mírnost a rychlost	110
Propolis	110
Loupení	110
Podrážděná včelstva	110
Včelí bodnutí	111
První krok	111
Druhý krok	111

Osazování úlu 111

S roji od chovatelů	111
S přirozenými roji	112
S košnicemi	112

Převádění včelstva 112

Neumísťujeme jeden úl na druhý	112
Nepřevádějme v březnu	113
Termín a čas převádění	113
Nikdy nepřemisťujeme úplně všechno	113
Metoda	114
<i>Přemístění košnice k převádění</i>	114
<i>Umístění nového úlu</i>	114
<i>Položení nástavku na košnici k převádění</i>	114
<i>Vybubnování</i>	114
<i>Osídlení nástavku</i>	115
<i>Rozebrání převáděné košnice</i>	115
Převádění včel z rámkového úlu	116

Hodnocení včelstev 116

Období	116
Jak postupovat	116
Prohlídka podezřelých včelstev	117

Jarní prohlídka 117

Uvnitř úlu nemáme co pohledávat	117
Čištění dna	117
Teplá a studená stavba	119
Stav zásob	119

Rozšiřování 120

Období	120
Počet nástavků	120
Podsunutí nástavku	120

Dohled nad včelníci 122

Letový provoz	122
Včely tvoří brady	122
Záměna včelstva	122

Větrání	122	Výběr včelstev	133
Slabé roje	123	Oploďná královna	133
Mravenci	123	Postup	133
Pláštěkový med v kazetách	123	Krmení	133
Materiál pro zhotovení kazet		Umělé odrojení pomocí	
na pláštěkový med	123	jednoho včelsta	133
Nektarová snůška	126	Umělé odrojení se dvěma včelstvy	136
Květy	126	Přidání královen	138
Teplota	126	Prospěšnost nové krve	138
Nektar	126	Do jakého včelstvatuto královnu přidat?	138
Uložení nektaru	127	Péče o královnu	138
Průkopnická metoda	127	Příprava úlu	138
Během nektarové snůšky je plod na škodu	127	Jak nalézt královnu	138
Správná metoda	127	Klíčka pro královnu	139
Použití průkopnické metody	128	Přidání královen	139
Množení	129	Pozorování královny	140
Přirozené rojení	129	<i>Alternativní odrojení pomocí dvou včelstev</i>	141
Vlastnictví	129	<i>Včelí nemoci</i>	142
Jak vyrojení předvídat	129	Zavíječ voskový	142
Jak roj zastavit	129	Mor včelího plodu	143
Jak roj chytit	129	Nepřátelé včel	145
Usazení roje	131	Včelař	145
Krmení	132	Ptáci	145
Umělé roje	132	Zvířata	145
Užitek	132	Rostliny	146
Období	132	Medobraní	146
Počet včelstev	132	Počet sklizní	146
Den a hodina	133	Období	148
		Zimní zásoby	148
		Česnový uzávěr	148

Jak postupovat	149
Poznámky	149
<i>Zásoby</i>	149
<i>Bedýnka s nářadím</i>	149
<i>Med pod plodovým hnízdem</i>	149

Sklizeň medu 149

Příprava na zazimování 151

1. situace	151
2. situace	151
Vystavěné plástve	152
Rušení včelstev	152
Doplňování zásob	153
Uchovávání částečně vystavěných nástavků	154

Vytáčení 154

Med v plástvích	154
Tekutý med	154
Získávání medu samovolným vytékáním	155
Získávání medu prostřednictvím tepla	155
Vytáčení pomocí odstředivé síly	156
Odvíčkovací nůž	156
Pozorování	156
Potřebné teplo	156
Odvíčkování pláství	157
Vytáčení pomocí medometu	158
Pozorování	158
Pročišťování	158
Krystalizace	159
Uchovávání medu	159
Skladování medu	159
Prodej medu	159
Pančování medu	161

Včelaření na dálku 162

První situace	162
Druhá situace	162

Hodnota medu 162

Med, sacharin a cukr 162

<i>Sacharin</i>	162
<i>Cukr</i>	162
<i>Med</i>	163
Léčivá potravin	163
Med je lepší než cukr	163
Med je výživná potravin	164
Med je výborný lék	165

Co se o medu říká 166

Med v potravinách 168

<i>Medové karamelky a bonbony</i>	168
<i>Medový nugát</i>	169
<i>Medový krokant</i>	169
<i>Medový sirup</i>	169
<i>Chrysomel neboli zlatý medový likér</i>	170
<i>Medové curaçao</i>	170
<i>Medová anýzovka</i>	170
<i>Jahodový likér</i>	170
<i>Likér z pomerančových květů</i>	170
<i>Perník</i>	170
<i>Medové pastilky</i>	170
<i>Medové makronky</i>	171

Med v lécích 171

<i>Kašel, bronchitida, chrapot</i>	171
<i>Afty, kandidóza</i>	172
<i>Chřipka</i>	172

Nemoci trávicích orgánů	172
Střevní červi	172
Zácpy	172
Nespavost	172
Zánět očí	172
Vředy, abscesy	172
Spáleniny	172
Popraskaná kůže, svrab	172
Medové mýdlo	172
Zarudnutí, záněty pokožky	173
Podráždění po holení	173
Péče o pleť	173
Olej z tresčích jater	173
Panaricium	173

Medovina 173

Pozorování	173
Fermentace čili kvašení	174
Stupeň	174
Teplota	174
Původní metoda	174
Umělá metoda	175
Přirozená metoda	175

Včelí vosk 176

Komentáře	176
Tavení slunečními paprsky	176
Tavení v peci	176
Tavení teplou vodou	177
Jiná metoda	177
Čištění včelího vosku	178
Odlévání včelího vosku	178
Čištění forem a nádob	179
Barva včelího vosku	179
Falšování včelího vosku	179

Výnos ze včelího vosku	179
Voskové leštadlo	180
Leštící pasta na parkety	180

Propolis 180

O propolisu	180
Jak s propolisem zacházet	181
Čištění propolisu	181
Použití propolisu	181

Zimní doplňování zásob 182

Pozorování	182
Fondán	182
Sklenice od marmelády	183
Medocukrové těsto	183
Použití medocukrového těsta	183

Včelaření v zimě 184

Čištění nástavků	184
Uchování nástavků	184
Kontrola materiálu	184
Prostor pro volný čas	184
Přemístění úlů	184
Klid včelám	185

Naše metoda je hospodárná 186

Bez mezistěn	186
Zjednodušení jarní prohlídky	188
Jak rozšiřovat úl jednodušeji	189
Zjednodušení sklizně	192
Zjednodušení převedení včel z úlu do úlu	192
Zjednodušení umělého odrojení	193
Zjednodušení hledání královny	193
Větší buňky	193
Méně prohlídek	194

Včelaření s rámky je obtížné	194
Rámkové včelaření s mobilními	
rámky ve včelařství neexistuje	195
Úpadek moderního včelařství	196
Žádný moderní včelařský podnik nemohl přežít	196
Nemoci se mezi moderními včelnicemi šíří stále více	197
Med je těžké prodat	197
Lidový úl není revolucí ve včelařství	198
Pyramidový úl	198
<i>O vynálezu pyramidového úlu</i>	198
Palteauův úl	199
Intenzivní včelaření	201
Přetížení ničí rod	201
Zisk z intenzivních metod je nahodilý	202
Provozování intenzivních metod je nebezpečné	202
Provozování intenzivních metod je nákladné	202
Intenzivní metody vyžadují více času	203
Kočovné včelaření	203
Vážení úlu	204
Návod k použití	204
Závěr	205
Lidový úl je rozumný úl	205
Prověřujte	206
Poznámka redakce	207